

STORTINGET

Innst. 363 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 129 L (2019–2020)

Innstilling fra næringskomiteen om Midlertidig lov om utsettelse av fristene for å fastsette årsregnskap mv. og avholde ordinær generalforsamling mv. for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19

Til Stortinget

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til en midlertidig lov om utsettelse av frister med to måneder i regnskaps- og revisorlovgivningen knyttet til fastsettelse av årsregnskap og årsberetning og avgivelse av revisjonsberetning, samt frister i foretakslovgivningen knyttet til avholdelse av ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte. Formålet med lovforslaget er å avhjelpe ulike konsekvenser av covid-19-pandemien for foretak med regnskapsplikt. Forslagene som gjelder regnskaps- og revisorlovgivningen, har bakgrunn i innspill fra Finansdepartementet. Det foreslås at den midlertidige loven skal gjelde frem til 31. desember 2020.

Bakgrunnen for lovforslaget

Utbruddet av covid-19 som har utviklet seg til en pandemi, har ført til forsinkelser og stans for næringslivet, arbeidstakere og offentlige myndigheter. Det er uvisst hvor lenge de særskilte forholdene som pandemien har medført, vil vare. Det samme gjelder pålegg og anbefalinger som hjemmekontor, karantenebestemmelser, reiserestriksjoner, råd om hvor mange som kan samles, og lignende tiltak for å redusere smittespred-

ning mv. Selv om restriksjonene skulle bli opphevet i Norge, er det ikke gitt at andre land vil gjøre det samtidig. Det vil blant annet kunne forhindre eller gjøre det vanskelig for utenlandske aksjeeiere og styremedlemmer å delta på generalforsamling eller årsmøte mv.

Både utbruddet av covid-19 og myndighetenes pålegg og anbefalinger som følge av pandemien har gjort det vanskelig for næringslivet å overholde alle krav i foretaks- og regnskapslovgivningen. De fleste foretak er regnskapspliktige, men vil kunne ha problemer med å få utarbeidet og fastsatt årsregnskapet innenfor de lovbestemte fristene i regnskapslovgivningen. Foretakene skal også avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte. Krav til fysiske møter er ikke forenlige med restriksjoner på hvor mange som kan samles, reiserestriksjoner mv. Selv om det midlertidig er åpnet for å holde møter uten fysisk oppmøte, er det ikke alle foretak som per i dag evner å avholde møter digitalt. Dette gjelder blant annet enkelte samvirkeforetak med mange medlemmer. For nærmere omtale av bakgrunnen for lovforslaget vises det til kapittel 2 i proposisjonen.

Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt innspill fra en rekke aktører om at pandemien gjør det utfordrende for næringslivet og andre regnskapspliktige å overholde fristene for å fastsette årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning og sende disse regnskapsdokumentene inn til Regnskapsregisteret. Det samme gjelder fristene i aksjeloven, allmennaksjeloven og samvirkelova for å avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte. Aktørene ber om at de lovbestemte fristene utsettes. Disse synspunktene er gjentatt av mange av høringsinstansene i høringen av forslaget som ligger til grunn for denne lovproposisjonen, jf. punkt 3.3 i proposisjonen.

Høringsinstansenes syn

Et klart flertall av høringsinstansene støtter forslagene om å utsette fristene for å fastsette årsregnskap og årsberetning i regnskapsloven og for å avgi revisjonsberetning i revisorloven. Flertallet av høringsinstansene har også uttrykt støtte til forslaget om å utsette fristene i aksjeloven, allmennaksjeloven og samvirkelova for å avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte. Enkelte høringsinstanser uttaler at fristene bør utsettes mer enn to måneder. Av høringsinstansene som har avgitt hørings svar, er det bare Wikborg Rein Advokatfirma AS som uttaler at de er imot at fristene utsettes. Også Den Norske Advokatforening er kritisk til forslaget.

Kort omtale av lovforslaget

De ulike forslagene er nærmere omtalt i kapittel 3 i proposisjonen. Her behandles spørsmålet om å utsette fristene for å fastsette årsregnskap og årsberetning etter lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og avgi revisjonsberetning etter lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven). I kapittel 3 behandles også spørsmålet om å utsette fristene for å avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte etter lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven), lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) og lov 29. juni 2007 nr. 81 om samvirkeforetak (samvirkelova). Etter regnskapsloven § 3-1 tredje ledd skal årsregnskap og årsberetning fastsettes senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Det foreslås å utsette denne fristen med to måneder i 2020. Det foreslås også å utsette fristene for å avgi revisjonsberetning etter revisorloven § 5-6 første ledd og for å illegge forsinkelsesgebyr etter regnskapsloven § 8-3 første ledd første punktum med to måneder i 2020. Etter aksjeloven § 5-5 første ledd, allmennaksjeloven § 5-6 første ledd og samvirkelova § 41 første ledd første punktum skal aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper, samt samvirkeforetak med regnskapsplikt, avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår. Det foreslås at fristene utsettes med to måneder i 2020.

Forslagene om fristutsettelse gjelder ikke for foretak med omsettelige verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked og foretak som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet etter lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansforetak mv. (finansstilsynsloven). Verdipapirhandeloven kapittel 5 gjennomfører EØS-forpliktelser som følger av rapporteringsdirektivet, og innebærer at foretak i Norge er underlagt den samme reguleringen som andre foretak i EØS. Departementet vurderer at det ikke er hensiktsmessig å utsette fristene for foretak underlagt verdipapirhandeloven kapittel 5. Selv om det gis utsettelse av fristene etter regnskapsloven, oppstiller verdipapirhandeloven kapittel 5 avvikende frister som innebærer at foretakene uansett må fastsette årsregns-

skap mv. tidligere. Det å utsette fristene for slike foretak vil også gi ulik regulering for foretak i Norge og foretak i EØS. Departementet anser det som uheldig. Departementet foreslår på denne bakgrunn at fristene ikke skal gjelde for foretak med omsettelige verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Utsettelse av fristene for å fastsette årsregnskapet og årsberetningen og avgi revisjonsberetningen, samt for å avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte, medfører i seg selv ingen kostnader for det offentlige. Regnskapsregisteret vil imidlertid få forskjøvet perioden hvor det mottar årsregnskap mv. til registrering. Videre vil Statistisk sentralbyrå kunne få tilgang til opplysninger til statistikkformål på et noe senere tidspunkt enn normalt.

Oppdaterte og tilgjengelige regnskaper er blant annet viktig for at kreditorer og andre tredjepersoner skal kunne vurdere kredittrisiko, og for å synliggjøre eventuelle økonomiske problemer som kan kreve tiltak for å sikre videre drift. Den foreslåtte utsettelsen forsinker tilgangen til regnskapet, men kan gi grunnlag for at regnskapene fremlegges så hurtig som mulig og med tilstrekkelig kvalitet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Guro Angell Gimse, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Charter Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Katrine Boel Gregussen, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til proposisjonen og de avveiningene som er gjort mellom på den ene siden bedriftenes behov for mer tid til å fastsette årsregnskap og avholde ordinær generalforsamling og på den andre siden regnskapsbrukernes behov for å få tilgang på regnskapsinformasjonen så tidlig som mulig. Komiteen støtter de vurderinger som er gjort om fristutsettelse i 2020.

Komiteen viser til at det vil være en fordel om foretakene i så stor grad som mulig tilstreber å avlegge årsregnskap mv. innenfor de ordinære fristene.

Komiteen vil også understreke at i situasjoner der regnskapstall fra 2019 påvirker eventuell utbetaling av ytelser under de ulike økonomiske pakkene som er innført for å avhjelpe konsekvensene av covid-19-utbruddet, må det legges til grunn at bruk av mulighet til utsatt

frist ikke skal påvirke bedriftenes rettslige og økonomiske posisjon i relasjon til de økonomiske virkemidlene som er stilt til rådighet for bedriftene.

Komiteen har ingen ytterligere merknader og slutter seg til proposisjonen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til midlertidig lov

om utsettelse av fristene for å fastsette årsregnskap mv. og avholde ordinær generalforsamling mv. for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19

§ 1 Lovens formål

Lovens formål er å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19 for foretak med regnskapsplikt.

§ 2 Utsettelse av frist for å fastsette årsregnskap og årsberetning og frist for å ilegge forsinkelsesgebyr for manglende innsending til Regnskapsregisteret

(1) Fristen i regnskapsloven § 3-1 tredje ledd for å fastsette årsregnskap og årsberetning utsettes med to måneder i 2020.

(2) Fristen i regnskapsloven § 8-3 første ledd første punktum for å ilegge forsinkelsesgebyr utsettes til 1. oktober i 2020.

(3) Første og annet ledd gjelder ikke for regnskapspliktige med omsettelige verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked eller som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet etter finanstilsynsloven.

§ 3 Utsettelse av frist for å avgi revisjonsberetning

(1) Fristen i revisorloven § 5-6 første ledd for å avgi revisjonsberetning utsettes med to måneder i 2020.

(2) Første ledd gjelder ikke for regnskapspliktige med omsettelige verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked eller som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet etter finanstilsynsloven.

§ 4 Utsettelse av frist for å avholde ordinær generalforsamling og ordinært årsmøte i aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og samvirkeforetak

(1) Fristene i aksjeloven § 5-5 første ledd og allmennaksjeloven § 5-6 første ledd for å avholde ordinær generalforsamling utsettes med to måneder i 2020.

(2) Fristen i samvirkelova § 41 første ledd første punktum for å avholde ordinært årsmøte utsettes med to måneder i 2020.

(3) Første og annet ledd gjelder ikke for foretak med omsettelige verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked eller som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet etter finanstilsynsloven.

§ 5 Lovens ikrafttredelse og varighet

Loven trer i kraft straks. Loven oppheves 1. januar 2021.

Oslo, i næringskomiteen, den 10. juni 2020

Geir Pollestad

leder og ordfører

